

N:o 10.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, om ändring i kongl. förordningarne den 26 april 1861 angående dels en allmän hypoteksbank för Riket samt dels de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända; gifven Stockholms slott den 6 april 1887.

Sedan delegarne i allmänna hypoteksbanken vid två på hvarandra följande sammanträden åren 1885 och 1886 för sin del beslutit ändring dels i §§ 17 och 20 af kongl. förordningen angående en allmän hypoteksbank för riket den 26 april 1861, sådana nämnda paragrafer lyda, den förra genom kongl. kungörelsen den 23 maj 1879 och den senare genom kongl. kungörelsen den 5 oktober 1866, dels ock i § 22 af kongl. förordningen den 26 april 1861 angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola lända till efterrättelse, enligt den lydelse sistnämnda paragraf erhållit genom nyssberörda kongl. kungörelse den 23 maj 1879, har allmänna hypoteksbankens styrelse på uppdrag af delegarne hos Kongl. Maj:t anhållit om stadfästelse å de sålunda ifrågasatta ändringarne.

Dessa ändringar afse hufvudsakligen att möjliggöra ej allenast nedsättning i eller befrielse från utgifvande af föreskrifvet bidrag till gäldande af hypoteksbankens förvaltningskostnader utan äfven nedsättning i den för närvarande bestämda räntefoten å de till hypoteksföreningarne utlemnade amorteringslån. I afseende å hypoteksbankens genom öfverskottet å hypoteksföreningarnes förvaltningsbidrag bildade reservfond är för närvarande föreskrifvet, att, då samma fond öfverstiger 1,500,000 kronor, utan inberäkning af det värde, hvartill hypoteksbankens fastighet är bokförd, öfver-

skottet skall i räkning tillgodoföras hypoteksföreningarne i mån af sammanlagda beloppet af de förvaltningsbidrag, hvarje förening till banken erlagt, samt att, då reservfonden uppgått till berörda belopp, förvaltningsbidrag icke vidare skall erläggas i annat fall, än då bankens för ändamålet afsedda inkomster under något år befunnits vara dertill otillräckliga. Enligt de nu föreslagna ändringarne skulle hypoteksbankens reservfond ej kunna tillgodokomma föreningarne annorlunda, än att dels när hypoteksbankens årliga ränteöfverskott efter afdrag af föreskrifven afskrifning å kapitalrabatträckningarne och debiterade annuitetsomkostnader funnes tillräckligt att betäcka bankens förvaltningskostnader, bankens delegare egde fatta beslut om nedsättning i eller upphörande af bidrag till gäldande af samma kostnader, dels ock, när det årliga ränteöfverskottet efter afdrag af berörda afskrifningar jemte förvaltningskostnaderna uppginge till en tiondedels procent af ursprungliga beloppet utaf de hos föreningarne utestående amorteringslån, en motsvarande nedsättning i räntefoten för samma lån kunde af delegarne beslutas.

De af hypoteksbankens styrelse sålunda föreslagna ändringar i bestämmelserna angående bankens reservfond äro otvifvelaktigt egnade att befördra hypoteksföreningarnes och derigenom äfven den låntagande allmänhetens fördel, och då samma ändringar icke synas kunna leda till någon minskning i hypoteksbankens förmåga att uppfylla sina ingångna förbindelser, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att för dess del bifalla, att §§ 17 och 20 i kongl. förordningen angående en allmän hypoteksbank för riket den 26 april 1861, sådana nämnda paragrafer lyda, den förra genom kongl. kungörelsen den 23 maj 1879 och den senare genom kongl. kungörelsen den 5 oktober 1866, äfvensom § 22 i kongl. förordningen den 26 april 1861 angående de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola lända till efter rättelse, enligt den lydelse sistnämnda paragraf erhållit genom nyssberörda kongl. kungörelse den 23 maj 1879, må erhålla följande förändrade lydelse, nemligen:

A) Förordningen angående allmänna hypoteksbanken.

§ 17.

Af den behållning, som å hypoteksbankens rörelse kan uppstå, sedan bankens förvaltningskostnader blifvit bestridda och vederbörliga afskrifningar verkställda, bildas en reservfond, hvilken, så länge hypoteksbankens verksamhet fortfar, icke annorlunda må komma hypoteksföreningarne till godo än dels genom nedsättning uti eller befrielse från utgifvande af det i § 11 om-

förmälda bidrag till gäldande af hypoteksbankens förvaltningskostnader och dels genom nedsättning i föreskrifven ränta å de till föreningarne utlemnade amorteringslån, allt på sätt och i den ordning här nedan stadgas.

Då det i hypoteksbankens ofvan angifna behållning ingående årliga ränteöfverskott, efter afdrag af de belopp, som erfordras så väl för afskrifning enligt antagen plan å kapitalrabatträkningarne som för debiterade annuitetsomkostnader, befinnes tillräckligt att betäcka bankens förvaltningskostnader, ega delegarne vid allmän sammankomst besluta, att bidrag till gäldande af samma kostnader ej må från föreningarne utgå; dock skall skyldigheten för föreningarne att gälda dylikt bidrag åter inträda, derest sådant under något år för förvaltningskostnadernas betäckande skulle finnas erforderligt.

Då det årliga ränteöfverskottet, efter afdrag af förutnämnda afskrifningar jemte förvaltningskostnaderna, uppgår till en tiondedels procent af ursprungliga beloppet utaf de hos föreningarne utestående amorteringslån, må en motsvarande nedsättning i räntefoten å samma lån kunna af delegarne beslutas.

§ 20.

Hvarje år, efter det revisionen af hypoteksbankens förvaltning blifvit afslutad, skall allmän ordinarie sammankomst emellan bankens delegare ega rum i hufvudstaden å dag, som i sådant afseende på nästföregående sammankomst bestämmes, och hvarje förening dertill sända tre ombud, af hvilka minst ett bör af föreningens styrelse vara ledamot. Fullmäktige i Riksgäldskontoret skola ock ett ombud dertill utse.

På denna sammankomst, dervid revisorerna, så vidt ske kan, böra vara tillstådes, skall revisionsberättelsen till granskning företagas, beslut rörande decharge för styrelsen fattas och val af de ledamöter och suppleanter, som af föreningarne skola utses för att i styrelsen ingå, tillika då anställas. Äfven må vid ordinarie sammankomst icke allenast, till efterrättelse för samtliga i hypoteksbanken delegande hypoteksföreningar, de grunder bestämmas, efter hvilka inom hvarje förening särskild värdering af jordegendom förrättas skall i de fall, der delegare i hypoteksförening vill låta sin delaktighet i föreningen efter sådan grund beräknas, utan ock, under iakttagande af hvad i § 17 är stadgadt, beslutas om nedsättning uti eller upphörande af förvaltningskostnadsbidraget äfvensom om nedsättning i räntefoten å de hos föreningarne utestående amorteringslån. Hvad i öfrigt på förvaltningen kan hafva afseende må likaledes vid ordinarie sammankomst under öfverläggning och beslut tagas; men der fråga väckes om ut-

verkande af ändring i denna förordning eller förordningen angående grunderna för hypoteksföreningars bildande, må beslut derom ej förr än på nästa allmänna sammankomst kunna fattas. Sådan fråga måste vara skriftlig samt åtföljd af styrelsens och revisorernas utlåtanden, för att kunna anses vid allmän sammankomst väckt.

Bestämmande af arfvoden och aflöningar för ledamöterna i hypoteksbankens styrelse äfvensom för bankens tjänstemän ankomme ock på beslut af delegarne vid allmän ordinarie sammankomst.

B) *Förordningen angående de allmänna grunderna för hypoteksföreningars bildande och verksamhet.*

§ 22.

Af det förvaltningskostnadsbidrag, som, enligt § 13, låntagande delägare i hypoteksförening bör till föreningen erlægga, skall till hypoteksbanken för bestridande af dess förvaltningskostnader årligen inbetalas af hvarje hypoteksförening, som i banken undfått lån, en sextondedels procent, beräknad på det lånebelopp, föreningen från banken erhållit; dock må, efter delegarnes enligt § 20 i förordningen angående hypoteksbanken derom fattade beslut, föreningarnes bidrag till bestridande af bankens förvaltningskostnader kunna nedsättas eller alldeles upphöra; men om, sedan sådant blifvit af delegarne beslutadt, under något år bankens förvaltningskostnader icke genom dertill afsedda tillgångar betäckas, åligger det samtliga i banken delegande föreningar att, i förhållande till hvarderas då innehafvande amorteringslån, hos banken fylla bristen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas det utskott, till hvars behandling frågan varder af Riksdagen hänskjuten; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbägen.

OSCAR.

Gust. Tamm.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 april 1887.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Themptander*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Ehrensvärd*,
Statsråden: *Lovén*,
von Steyern,
friherre *von Otter*,
Richert,
Ryding,
von Krusensjerna,
friherre *Tamm*.

Med förmälan att senast församlade Riksdag icke medhunnit att före dess upplösning pröfva nådiga propositionen af den 22 sistlidne januari, om ändring i nådiga förordningarne den 26 april 1861 angående dels en allmän hypoteksbank för riket samt dels de allmänna grunder, som vid hypoteks-föreningars bildande och framtida verksamhet skola till efter rättelse lända, hemstälde departementschefen, statsrådet friherre Tamm, att enahanda framställning måtte göras hos näst sammanträdande Riksdag.

Hvad departementschefen sålunda hemställt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till Riksdagen aflåtas nådig proposition af den lydelse, bilagan — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Axel Ädelgren.